

ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКИЙ ГЕОЛОГІЧНИЙ РУХ В УКРАЇНІ

ПЕРША КИЇВСЬКА ВІДКРИТА ОЛІМПІАДА ЮНИХ ГЕОЛОГІВ

Рух юних геологів починався з масових геологічних походів у колишньому Радянському Союзі, які проводили в кінці 50-х років минулого століття. 19 березня 1960 р. на спільному засіданні колегії Міністерства геології і охорони надр СРСР і Президії ЦК профспілки робітників геологорозвідувальних робіт за участю представників ЦК ВЛКСМ, Міністерства освіти, Головного управління професійно-технічної освіти при Раді Міністрів СРСР і територіальних геологічних управлінь було ухвалено протокол, у якому дано високу оцінку не лише практичним результатам, але й виховному значенню масового геологічного походу. З цього дня почався відлік масового дитячо-юнацького геологічного руху (ДЮГР), який розповсюдився по всіх республіках. Після розпаду Радянського Союзу в Україні ДЮГР не надавали ніякого значення, і тільки при деяких обласних центрах юних туристів залишилися гуртки юних геологів. З 2001 р. Всеукраїнська громадська організація «Спілка геологів України» поступово почала відроджувати ДЮГР, проводити регіональні олімпіади юних геологів, надавати спонсорську допомогу геологічним музеям при технікумах та вищих навчальних закладах, які готують спеціалістів для геологічної галузі нашої держави.

У Росії ДЮГР продовжував розвиватися і набирати сили. Одним із напрямів співпраці Спілки геологів України з Російським геологічним товариством став розвиток ДЮГР. У серпні 2009 р. команда українських юних геологів уперше за роки незалежності нашої країни взяла участь у VII Всеросійській відкритій олімпіаді юних геологів у м. Таганрозі і показала хороші результати. У 2011 р. збірна команда юних геологів Спілки геологів України брала участь у VIII Всеросійській відкритій олімпіаді юних

Олександр Кичка:
«Геологія – наука, фак, стиль життя»

геологів у Томській області і зайняла II місце серед зарубіжних команд. У 2012 р. стала учасницею VIII Всеросійської відкритої олімпіади юних геологів «Земля і Людина», яку було проведено в Російському державному геологорозвідувальному інституті у м. Москві.

Брати участь у міжнародних олімпіадах українські юні геологи змогли завдяки спонсорській допомозі в першу чергу Групи компаній НАДРА, Міністерства охорони навколишнього природного середовища України, НАК «Надра України».

Зусиллями ентузіастів українського ДЮГР у березні цього року на геологічному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка було організовано Першу київську відкритую олімпіаду юних геологів.

Координацію дій та проведення Першої київської відкритої олімпіади юних геологів здійснював організаційний комітет, який очолила керівник відділу «Геологічний музей» Національного науково-

природничого музею НАН України, доктор геологічних наук Катерина Ігорівна Деревська. До організаційного комітету та суддівського журі увійшли фахівці з Державної служби геології та надр України, НАН України, Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради, геологічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Київського університету імені Бориса Грінченка, Всеукраїнської громадської організації «Спілка геологів України», ПВНЗ «Інститут Тутковського».

Було розроблено Положення про проведення Першої київської олімпіади юних геологів на основі Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності.

Олімпіада продитиметься у середніх загальноосвітніх закладах з метою пропаганди знань і розвитку інтересу школярів

Реєстрація учасників олімпіади

Організатори заходу та наставники юних геологів

до наук про Землю, профорієнтації юнацтва, виявлення здібних учнів і залучення їх до вступу у вищі учбові заклади відповідної спеціалізації.

Завдання олімпіади були розміщені на сайті Національного науково-природничого музею НАН України: www.museumkiev.org.

Захід було проведено у два тури: заочний та очний. Метою **першого туру** (заочного), що проходив з 1 по 31 березня 2013 р., стала перевірка геологічних знань в учасників – учнів 7–11 класів – та відбір до другого туру (очного). Відповіді надсилали на електронну адресу оргкомітету. Було розроблено три варіанти тестів, які відрізнялися за наявністю мінералогічної, палеонтологічної та геофізичної тематик. Питання для заочного туру стосувалися загальновідомих геологічних знань.

У заочному турі олімпіади взяли участь юні геологи з м. Києва, Рівного, Житомира, Білої Церкви, Черкас, Чернігова, а також Київської (сmt Васильків), Житомирської (сmt Новоборова, с. Дениші) та Черкаської областей. Всі учасники першого туру отримали запрошення на другий тур олімпіади.

Другий тур відбувався 13 квітня 2013 р. на геологічному факультеті КНУ імені Тараса Шевченка. Питання були пов'язані з геологічною тематикою шкільного курсу географії для 6–9 класів.

На відкритті Першої київської відкритої геологічної олімпіади перед учасниками виступили завідувач кафедри геології нафти і газу КНУ імені Тараса Шевченка, доктор геологічних наук, професор Олексій Миколайович Карпенко; повноважний представник

AAPG в Україні, активний учасник просвітницького проекту «Надра земні, надра духовні» Групи компаній НАДРА, один із кращих випускників геологічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка Олександр Анатолійович Кичка. Останній, зокрема, акцентував на тому, що геологія – не лише фах, фундаментальна наука, але й покликання, стиль життя. Поділився власним досвідом про те, як цікаво бути геологом; зауважив, що для сучасного фахівця необхідно добре знати іноземні мови, передусім англійську, яка на сьогодні є мовою науки. Олександр Анатолійович розповів присутнім, що його захоплення геологією почалося з геологічного гуртка, який діяв у той час на факультеті. Керував гуртком Павло Олексійович Загороднюк, який у 2000 р. ініціював створення ВГО «Спілка геологів України» і зараз є президентом організації. Знання, отримані студентами-гуртківцями, були настільки ґрунтовними, що упродовж перших трьох років навчання можна було навіть не заглядати до конспектів лекцій із профільних дисциплін.

Далі виступили члени оргкомітету: доцент геологічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка Марина Дмитрівна Крочак, перший заступник голови правління ВГО «Спілка геологів України» Людмила Феліксівна Гафич; заступник генерального директора ПВНЗ «Інститут Тутковського» Ганна Анатоліївна Лівенцева та доктор геологічних наук, завідувач відділом «Геологічний музей» ННПМ НАН України Катерина Ігорівна Деревська. Остання привітала учасників олімпіади, побажала успішної роботи та запросила відвідати Геологічний музей, розташування якого є зручним (у центрі столиці – вул. Б. Хмельницького, 15), а колекційне наповнення і різноманітність музейних експозицій – унікальними. Співробітники музею створюють всі умови для зацікавлення сучасної молоді природничими науками: працює гурток юних геологів, започатковано семінари для вчителів географії, а форми роботи з молоддю та наставниками постійно вдосконалюються.

Цікавим був виступ студента III курсу геологічного факультету Віталія Брикова, члена збірної команди юних геологів Спілки геологів України, що брала участь у Всеросійській відкритій польовій олімпіаді юних геологів у 2010 р. у м. Томську. Геофізик-початківець, заступник голови Студентського парламенту, цікаво розповідав про геологічний факультет з точки зору студента, а потім активно працював у журі олімпіади.

Учасники мали змогу працювати над завданнями упродовж 2 годин, у цей час

відбувався круглий стіл для вчителів географії та керівників геологічних осередків. Після написання робіт учні пішли на екскурсію до Геологічного музею Київського національного університету імені Тараса Шевченка, яким керує доктор геологічних наук, професор Віктор Антонович Нестеровський. Більшість учасників олімпіади вперше побачили експозиції музею і почули розповідь про експонати, сфотографувалися біля легендарного мамонта.

Далі школярі побували в нещодавно відкритій аудиторії імені академіка В.І. Вернадського. Крім того, доцент кафедри, кандидат геолого-мінералогічних наук Геннадій Геннадійович Павлов провів для дітей ознайомчу екскурсію по кабінетах кафедри мінералогії, геохімії та петрографії.

Доки тривала перевірка шкільних робіт, А.В. Нестеровський та О.А. Кичка провели майстер-клас із мінералогії в аудиторії імені професора Ольгерда Леонардовича Ейнора, в якій проходив очний тур олімпіади.

Також було створено спеціальну комісію для перевірки відповідей на завдання у складі 5 членів журі та команду з нагородження переможців. Оцінювання знань учасників олімпіади проводилося з урахуванням віку школярів. Переможців визначали у відповідній віковій групі за сумою набраних балів.

За результатами перевірки тестів Першої київської відкритої геологічної олімпіади визначено таких переможців:

9–10 класи

- П'янков Антон – гімназія № 178 (м. Київ), 9 клас;
- Манченко Ганна – Новоборівський ЦДЮТ (Житомирська обл.), 10 клас;
- Борисюк Катерина – лицей № 171 «Лідер» (м. Київ), 10-Г клас;
- Притика А.В. – Коледж геолого-розвідувальних технологій КНУ імені Тараса Шевченка (м. Київ), студент II курсу;
- Хмельовська Маргарита – лицей № 171 «Лідер» (м. Київ), 10-Г клас;
- Шерстюк Антон – лицей № 171 «Лідер» (м. Київ), 10-Г клас;
- Омелянович Назарій – СЗШ № 296 (м. Київ), 10-А;
- Андрійчук Катерина – Денишівська ЗОШ ім. Бондарчука (Житомирська обл.), 9 клас;
- Орлов Вадим – ЗОШ № 23 (м. Рівне), 9 клас;

7–8 класи

- Сокольський Тимофій – гімназія № 178 (м. Київ), 8-В клас;

... Є над чим замислитися

Житомиряни продемонстрували чудові результати

- Склянова Дар'я – ЗОШ № 13 (м. Київ), 8-Б клас;
- Конотопець Євгенія – лицей № 171 «Лідер» (м. Київ), 8 клас;
- Кратюк Олександр – Денишівська ЗОШ ім. Бондарчука (Житомирська обл.), 8 клас;
- Дідик Анна – ЗОШ № 256 (м. Київ), 8-Б клас;
- Марчук Ольга – геологічний гурток Рівненського центру творчості учнівської молоді, 8 клас;
- Лукомський Владислав – Новоборівський ЦДЮТ (Житомирська обл.);
- Барановська Дарина – ЗОШ № 256 (м. Київ), 8-Б клас;
- Хімченко Ярослав – ЗОШ № 256 (м. Київ), 8-Б клас.

Усі учні отримали грамоти від Спілки геологів України та невеличкі цінні призи. Окремий приз за оригінальну гіпотезу і сміливість думки отримала Красноручка Ольга – ЗОШ № 13 (м. Київ), 7 клас. Керівники гуртків та вчителі географії також були нагороджені листами подяки та грамотами.

Одним із досягнень проведеної Київської відкритої олімпіади юних геологів можна вважати відродження серед школярів зацікавленості до геології, духу шукачів пригод.

Організатори приносять вибачення учасникам олімпіади за недоліки у проведенні заочного та очного турів і обіцяють врахувати помилки у наступному році.

Організаційний комітет

XX ОЛІМПІАДА ЮНИХ ГЕОЛОГІВ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Відповідно до Положення про управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації, яке затверджене розпорядженням голови Рівненської обласної державної адміністрації № 11 від 14 січня 2013 р., Положення про проведення обласної олімпіади юних геологів, яке затверджене наказом управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації № 236 від 27 березня 2013 р. і зареєстроване в головному управлінні юстиції у Рівненській області за № 25/1084 9 квітня 2013 р.; згідно з планом обласних заходів та участі дітей і учнівської молоді у всеукраїнських заходах за напрямками позашкільної освіти у 2013 році, який затверджений наказом управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації № 33 від 23 січня 2013 р.; з метою виховання у дітей любові до рідного краю, прищеплення уважного ставлення до природи, мінеральних багатств, залучення школярів до природоохоронної діяльності, трудового виховання і профорієнтації учнів загальноосвітніх навчальних закладів, обміну досвідом роботи, виявлення кращих загонів юних геологів, КЗ «Рівненська обласна станція юних туристів»

Рівненської обласної ради 24.04.2013 р. було проведено XX обласну олімпіаду юних геологів.

Змагання проходили з 5 напрямків: палеонтології та історичної геології; мінералогії, петрографії, дорогоцінного та виробного каміння; геологічних процесів; польової геології та наукової письмової роботи.

В олімпіаді взяли участь 15 команд: з Млинівського, Острозького, Сарненського, Рівненського, Володимирецького, Радивилівського, Дубенського, Рокитнівського, Березнівського, Здолбунівського районів та з мм. Рівне, Острог, Кузнецовськ та КЗ «Рівненська обласна станція юних туристів» Рівненської облради. Усього 58 учасників.

Найкращі результати отримали юні геологи Клесівської ЗОШ I-III ст. Сарненського району: Михайло Вавілов, Дмитро Симоненко та Богдан Біганський (керівник: А.Й. Абрамчук); гуртківці Соснівського центру екологонатуралістичної та туристсько-краєзнавчої творчості учнівської молоді Березнівського району Олександр Ігнацевич (керівник: М.І. Скребцов), КЗ «Рівненська обласна станція юних туристів» Рівненської облради Максим Філатов (керівник: Н.П. Волненко), учень ПМЛ «Елітар» м. Рівне Андрій Чалій (керівник: О.В. Барда).

Переможці нагороджені грамотами та призами.

У проведенні обласної олімпіади юних геологів крім працівників обласної спілки юних туристів активну участь брали науковці та геологи Рівненщини: першовідкривач корисних копалин, Почесний геолог України, кандидат геолого-мінералогічних наук І.М. Іванів; професор кафедри гідрології Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне), доктор географічних наук М.Д. Будз; співробітник краєзнавчого музею А.П. Власкін; геологи Рівненської геолого-розвідувальної партії В.Г. Зелінський, С.О. Волненко, І.В. Тараско, випускниця гуртка «Юні геологи» О.С. Хуторянська

Адміністрація КЗ «Рівненська обласна станція юних туристів» Рівненської облради висловлює велику подяку всім, хто допомагав у підготовці та проведенні обласної олімпіади юних геологів. Зацікавленість геологією на Рівненщині зростає з кожним роком, і це радує.

Щира подяка керівникам геологічних гуртків Рівненщини, які зуміли відшукати та підготувати юних геологів області для достойного виступу на XX ювілейній олімпіаді юних геологів.

Н. Волненко

Олімпіада юних геологів закінчилася.
Сумно прощатися

Фото надане Н. Волненко